gemeente Bunnik
Informatienota

zaaknummer 1455029

Aan	:	De leden van de gemeenteraad
Van	:	College van B&W
Datum	:	17 november 2026
Onderwerp	:	Jaarverslag leerplicht en het regionale Doorstroompunt 2025-2026 en ontwikkeling voortijdig schoolverlaten

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de gemeente Bunnik vinden we het van groot belang dat onze jeugd veilig, gezond en kansrijk opgroeit. Onderwijs vormt daarbij een hele belangrijke basis. Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Samen met onze partners zetten wij ons in voor passend, kwalitatief sterk en inclusief onderwijs. Als gemeente hebben wij daarnaast de wettelijke taak om toezicht te houden op de naleving van de Leerplichtwet.

Deze raadsinformatienota bestaat uit drie onderdelen:
1. Het jaarverslag Leerplicht 2025-2026
2. Het regionale jaarverslag Doorstroompunt 2025-2026
3. Een overzicht van de cijfers voor Bunnik over voortijdig schoolverlaten (vsv) uit 2024-2025[1]

Met de meeste jongeren gaat het goed, maar maatwerk blijft nodig
De cijfers over leerplicht, het Doorstroompunt en voortijdig schoolverlaten[2] laten zien dat het met de meeste kinderen en jongeren goed gaat. Het aantal verzuimmeldingen is opnieuw gedaald en ook het aantal leerlingen waarvoor een melding wordt gedaan, neemt af. In vergelijking met andere gemeenten in de regio kent Bunnik relatief lage verzuimcijfers. Dit past bij het beeld van een gemeente waar de meeste jongeren zonder grote problemen hun schoolloopbaan doorlopen. Tegelijkertijd zien we dat achter de resterende casuïstiek vaak complexe ondersteuningsvragen schuilgaan. Hoewel het om een beperkte groep jongeren gaat, vraagt hun begeleiding steeds vaker om intensieve samenwerking tussen onderwijs, ouders, leerplicht, jeugdhulp en andere betrokken partners. De inzet verschuift daardoor steeds meer van toezicht en handhaving naar vroegsignalering, maatwerk en gezamenlijke ondersteuning.

Ook bij jongeren die tijdelijk of langdurig uitvallen uit het onderwijs blijft aandacht nodig. Het aantal formele thuiszitters is laag, maar daarnaast is er een bredere groep jongeren die niet volledig deelneemt aan onderwijs en ondersteuning nodig heeft om weer tot leren en ontwikkeling te komen. De start van een structureel overleg tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp moet eraan bijdragen dat deze jongeren beter in beeld blijven en sneller passende ondersteuning ontvangen.

Het regionale Doorstroompunt speelt hierbij een belangrijke rol. Met de invoering van de Wet Van School naar Duurzaam Werk is de doelgroep uitgebreid naar jongeren tot 27 jaar, waardoor ondersteuning langer kan worden geboden. Tegelijkertijd neemt de complexiteit van de ondersteuningsvragen toe, waardoor maatwerk en samenwerking steeds belangrijker worden. De resultaten laten zien dat steeds meer jongeren een stap zetten naar onderwijs of werk en dat de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs en zorgpartners verder wordt versterkt.

[1] De cijfers over 2024–2025 zijn voorlopig. De definitieve cijfers worden eind 2026 vastgesteld door het ministerie van OCW. Er kunnen nog kleine bijstellingen plaatsvinden.
[2] Een voortijdig schoolverlater (vsv'er) is een jongere tussen de 12 en 23 jaar die niet staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling, geen startkwalificatie heeft (mbo niveau 2, havo of vwo) en niet afkomstig is uit het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs.

Als gemeente blijven wij ons, samen met onze regionale partners, inzetten voor een integrale aanpak waarin onderwijs, zorg en werk elkaar versterken. Juist voor de relatief kleine groep jongeren met complexe problematiek is het van belang dat partijen elkaar weten te vinden en samen werken aan een passend onderwijs- en ontwikkelperspectief. Daarmee vergroten we de kansen voor jongeren om duurzaam mee te doen in de samenleving.

1. Resultaten jaarverslag Leerplicht 2025-2026

Onderwijs speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het biedt niet alleen kennis en vaardigheden, maar ook kansen om talenten te ontdekken, sociale contacten op te bouwen en toe te werken naar een zelfstandige toekomst. Samen met jongeren, ouders, scholen en ketenpartners zet de leerplichtambtenaar zich in voor schoolaanwezigheid en inclusief onderwijs, zodat zoveel mogelijk jongeren onderwijs kunnen volgen dat aansluit bij hun mogelijkheden, talenten en behoeften. Het behalen van een startkwalificatie vergroot de kansen op verdere opleiding, werk en maatschappelijke participatie. Het jaarverslag over schooljaar 2025-2026 geeft inzicht in de resultaten en ontwikkelingen op het gebied van leerplicht binnen de gemeente Bunnik. Hieronder worden de belangrijkste cijfers en bevindingen toegelicht.

- **Leerplichtige jongeren**
  In totaal zijn er 2.615 kinderen en jongeren leer- en kwalificatieplichtig. Van deze groep is 1,87% officieel gemeld bij leerplicht via een verzuimmelding. Dit is een daling ten opzichte van vorig schooljaar, toen is 2,19% van de leer- en kwalificatieplichtige jongeren bij leerplicht werd gemeld. De leerplichtambtenaar is bij meer leerlingen betrokken geweest, dankzij een vroegtijdige en preventieve aanpak in zowel het primair als voortgezet onderwijs. Zo zijn er 43 zorg- en preventiemeldingen gedaan dit schooljaar, ten opzichte van 30 vorig schooljaar. Het vroeg signaleren en aanpakken van verzuim blijft een belangrijk speerpunt om mogelijke schooluitval en inzet van jeugdzorg te voorkomen.
- **Verzuimmeldingen**
  Het aantal verzuimmeldingen en gevallen van recidive is gedaald ten opzichte van vorig jaar. In totaal zijn 49 leerlingen gemeld bij leerplicht, waarvan 42 uit het voortgezet onderwijs met samen 50 meldingen. Dit wijst op herhaald verzuim bij sommige leerlingen. In het (voortgezet) speciaal en primair onderwijs zijn geen recidivegevallen geregistreerd.
- **Handhaving**
  In 24 gevallen is er overgegaan tot handhaving bij relatief verzuim (wettelijk verzuim). Dit varieerde van een waarschuwingsbrief, mondelinge waarschuwing, een verwijzing naar Bureau Halt en een proces-verbaal.
- **Vrijstellingen**
  Het aantal vrijstellingen groeit verder door, maar ook het aantal leerlingen neemt toe. Onderzoek naar de achterliggende redenen laat zien dat er geen aanleiding is tot zorg. In 2025–2026 zijn 28 actieve vrijstellingen geregistreerd, waarvan 4 nieuwe op psychische gronden. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een sterke groei van het aantal vrijstellingen voor het volgen van onderwijs in het buitenland. Het aantal actieve vrijstellingen op deze grond is daarmee verdubbeld van 7 naar 14.
- **Thuiszitters**
  Een thuiszitter is een kind dat gedurende drie maanden of langer geen onderwijs volgt en geen passend onderwijs of zorgaanbod ontvangt. In schooljaar 2025-2026 betrof dit één kind. In de twee schooljaren daarvoor ging het steeds om twee kinderen. Daarnaast houdt de leerplichtambtenaar sinds vorig schooljaar een bredere thuiszitterlijst bij. Hierop staan ook jongeren die tijdelijk geen onderwijs volgen, ongeacht of zij ondersteuning of jeugdhulp ontvangen. Aan het einde van schooljaar 2025-2026 stonden 11 jongeren op deze lijst, drie minder dan een jaar eerder. Alle jongeren op deze lijst zijn bekend bij het Centrum voor Elkaar en ontvangen ondersteuning, maar gaan op dat moment niet naar school. Het merendeel van hen is afkomstig uit het voortgezet onderwijs.
  Om deze groep beter in beeld te houden en knelpunten in de ondersteuning tijdig te signaleren, is aan het begin van schooljaar 2026-2027 een structureel overleg gestart tussen het jeugdteam, leerplicht, beleidsadviseurs jeugd en onderwijs en de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs. In dit overleg worden

thuiszitters en andere zogenoemde schoolmissers besproken. Het doel is om gezamenlijk zicht te houden op deze kinderen en jongeren, eventuele hiaten in het ondersteuningsaanbod te signaleren en waar nodig aanvullende ondersteuning te organiseren. Daarmee wordt gewerkt aan passende oplossingen voor individuele leerlingen, een sterkere samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en het voorkomen van langdurige onderwijsuitval.

2. Resultaten regionaal Jaarverslag Doorstroompunt 2025-2026

Het regionale Doorstroompunt ZOU ondersteunt jongeren die uitvallen of dreigen uit te vallen uit onderwijs, werk of participatie bij het vinden van een passend vervolgperspectief. Binnen de regio voert het Doorstroompunt de leerplichttaak uit voor mbo-studenten. Daarnaast heeft het Doorstroompunt de wettelijke taak om jongeren zonder startkwalificatie in beeld te brengen, hen te begeleiden naar onderwijs, werk of een combinatie daarvan en de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs, werkgevers en hulpverlening te organiseren.

Per 1 januari 2026 is de Wet Van School naar Duurzaam Werk in werking getreden. Hierdoor is de doelgroep van het Doorstroompunt uitgebreid van 23 naar 27 jaar en is de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en arbeidsmarktpartners verder versterkt. Het jaarverslag 2025-2026 laat zien dat de regio Zuidoost-Utrecht met een percentage voortijdig schoolverlaters van 2,03% opnieuw beter presteert dan het landelijke gemiddelde van 2,29% in 2024-2025. Het aantal voortijdig schoolverlaters in ZOU daalde met 8%, van 1.821 naar 1.674 jongeren. De belangrijkste resultaten uit schooljaar 2025-2026 zijn:

- **Leerplicht mbo en verzuim**

  De leerplichtambtenaren mbo behandelden in schooljaar 2025-2026 in totaal 2.170 verzuimmeldingen voor 942 studenten. Tegelijkertijd steeg het aantal mbo-studenten uit de regio met 15% ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Ondanks deze groei daalde het verzuimpercentage met 4%. De begeleiding richt zich op het bevorderen van schoolaanwezigheid en het voorkomen van schooluitval, waarbij nauw wordt samengewerkt met onderwijs- en zorgpartners.
- **Voortijdig schoolverlaters en jongeren in een kwetsbare positie**

  Het Doorstroompunt ondersteunt jongeren zonder startkwalificatie en jongeren in een kwetsbare positie bij de overgang naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding. Sinds de invoering van de Wet Van School naar Duurzaam Werk zijn ook jongeren van 23 tot 27 jaar onderdeel van de doelgroep. Inmiddels zijn 1.112 vsv'ers in deze leeftijdsgroep in beeld gebracht. Daarnaast begeleidde het Doorstroompunt 844 jongeren in een kwetsbare positie. Van hen stroomden 201 jongeren uit naar werk en keerden 74 jongeren terug naar onderwijs.
- **Positieve uitstroom**

  In schooljaar 2025-2026 zetten opnieuw meer jongeren een positieve vervolgstap. In totaal keerden 475 jongeren terug naar onderwijs en vonden 791 jongeren een plek op de arbeidsmarkt. Daarmee maakten 1.266 jongeren de stap naar onderwijs of werk. Dit onderstreept het belang van een goede samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en ketenpartners.

  Trajectbegeleiding

  Trajectbegeleiders ondersteunen jongeren van 18 tot 27 jaar bij vraagstukken rondom onderwijs, werk, inkomen en zorg.

Hoewel het aantal trajecten bij het Doorstroompunt afnam, nam de complexiteit van de ondersteuningsvragen toe. Ook stond de beschikbare capaciteit onder druk als gevolg van personeelstekorten en openstaande vacatures. Hierdoor ontstond gedurende het jaar meer spanning tussen de ondersteuningsvraag van jongeren en de beschikbare begeleidingscapaciteit.

Speerpunten 2026-2027

Voor 2026-2027 richt het Doorstroompunt zich op het verder versterken van de dienstverlening aan jongeren. Belangrijke aandachtspunten zijn het vergroten van de begeleidingscapaciteit, het verder verbeteren van werkprocessen en het versterken van de samenwerking met onderwijsinstellingen binnen het regionaal programma 'Samen Sterk voor Jong Talent 2026-2029'. Daarnaast blijft het Doorstroompunt inzetten op een outreachende aanpak om jongeren tijdig in beeld te krijgen.

3. Ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten

Tot slot informeren wij u over de actuele situatie rondom voortijdig schoolverlaten (vsv) tot 23 jaar in de gemeente Bunnik. Een deel van deze informatie is ook opgenomen in het jaarverslag van het Doorstroompunt Regio ZOU, maar onderstaande toelichting is specifiek gericht op de situatie in de gemeente Bunnik.

Waarom het voorkomen van voortijdig schoolverlaten belangrijk is

Jongeren verlaten school voortijdig door uiteenlopende oorzaken, zoals een verkeerde studiekeuze, persoonlijke omstandigheden, gezondheidsproblemen of de wens om te gaan werken. Jongeren zonder startkwalificatie hebben minder kans op duurzaam werk en lopen een groter risico op financiële problemen en afhankelijkheid van ondersteuning. Ook in een arbeidsmarkt waarin veel vraag is naar goed opgeleide medewerkers, is het belangrijk dat jongeren een opleiding afronden die past bij hun mogelijkheden en ambities. Daarom zetten onderwijsinstellingen, het Doorstroompunt en gemeenten zich gezamenlijk in om jongeren te begeleiden naar een passende onderwijsroute, werk of een combinatie van leren en werken. Hiermee wordt niet alleen geïnvesteerd in de toekomst van individuele jongeren, maar ook in een sterke en veerkrachtige samenleving.

Tabel 1: vsv-percentage gemeente Bunnik per schooljaar

2022-2023	2023-2024	2024-2025
1,19	1,86	1,09

In het schooljaar 2024-2025 is het vsv-percentage in Bunnik gedaald naar 1,09%. Daarmee ligt het percentage lager dan in zowel 2023-2024 (1,86%) als 2022-2023 (1,19%). Omdat het in Bunnik om relatief kleine aantallen jongeren gaat, kunnen jaarlijkse schommelingen ontstaan door slechts enkele extra of minder gevallen van voortijdig schoolverlaten. Tegelijkertijd blijft aandacht voor preventie en begeleiding van jongeren van belang om voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk te voorkomen.

Tabel 2: Oud vsv'ers Bunnik van schooljaar 2023-2024 in 2024-2025

Terug in het onderwijs	Aan het werk	vsv gebleven
13%	29%	58%

Van de Bunnikse jongeren die in schooljaar 2023-2024 uitvielen, is in 2024-2025 13% teruggekeerd naar het onderwijs en 29% aan het werk gegaan. Tegelijkertijd heeft 58% nog steeds de status van voortijdig schoolverlater. Dit onderstreept dat een deel van de jongeren te maken heeft met hardnekkige belemmeringen, waardoor duurzame terugkeer naar onderwijs of werk niet vanzelfsprekend is. Het belang van passende begeleiding en nazorg door het Doorstroompunt blijft daarom groot.